

Lag om växtförädlarrätt

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 § Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på skydd av växtförädlarens rätt (växtförädlarrätt). Växtförädlarrätt kan beviljas för sorter inom alla botaniska släkten och arter.

2 § Europeiska gemenskapens lagstiftning

Bestämmelser om Europeiska gemenskapens växtförädlarrätt ingår i rådets förordning (EG) nr 2100/94. Innehavare av gemenskapens växtförädlarrätt har samma skydd som innehavare av växtförädlarrätt enligt denna lag.

3 § Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *avledd sort* en sort som tagits fram genom att en skyddad sort utnyttjats i väsentlig mån,
- 2) *växtförädlarrätt* förädlarens ensamrätt att utnyttja en sort yrkesmässigt i enlighet med denna lag; den rätt som innehavaren av en växtförädlarrätt har omfattar också
 - a) sorter som inte tydligt skiljer sig från skyddade sorter,
 - b) avledda sorter, om sorten själv inte är en avledd sort, och
 - c) sorter vars produktion kräver upprepad användning av den skyddade sorten,
- 3) *innehavare av växtförädlarrätt* den som har förädlat sorten eller den till vilken rätten har övergått; som innehavare av växtförädlarrätten anses den som senast har antecknats som innehavare av växtförädlarrätten i registret, om inte något annat visas,
- 4) *sort* en grupp av växter inom ett enskilt botaniskt taxon av lägsta kända nivå som kan
 - a) definieras genom beskrivningen av de kännetecken som är ett resultat av en bestämd genotyp eller kombination av genotyper,
 - b) särskiljas från andra växtgrupper genom minst ett av kännetecknen och
 - c) betraktas som en enhet beträffande dess lämplighet att förökas oförändrad,
- 5) *förökningsmaterial* utsäde och vegetativt förökningsmaterial,
- 6) *material av sorten*
 - a) förökningsmaterial av sorten,
 - b) skörd som bärgats på en odling av sorten, hela växter och växtdelar, och
 - c) alla produkter som framställs direkt av den bärgade skörden,
- 7) *marknadsföring* försäljning eller annan överlåtelse mot ersättning, lagring i försäljningssyfte, utbudande till försäljning, tillhandahållande utan vederlag i kommersiellt

syfte samt ställande till förfogande, mot betalning eller gratis, på Europeiska unionens marknad för distribution eller användning inom unionen.

2 kap. Växtförädlarrätt

4 §

Växtförädlarrättens innehåll

Innehavaren av en växtförädlarrätt har ensamrätt att utnyttja förökningsmaterial av sorten i yrkesmässig produktion och marknadsföring.

Följande åtgärder förutsätter tillstånd av innehavaren av växtförädlarrätten på villkor som denne fastställt:

- 1) förökning,
- 2) bearbetning för förökningsändamål,
- 3) marknadsföring, export och import, och
- 4) lagring för något i 1-3 punkten nämnt ändamål.

Åtgärderna i 1-4 punkten får inte utan tillstånd av innehavaren av växtförädlarrätten vidtas i fråga om skörd som erhållits genom otillåten användning av förökningsmaterial av den skyddade sorten, om inte innehavaren av växtförädlarrätten har haft en rimlig möjlighet att utöva sin rätt till detta förökningsmaterial.

5 §

Inskränkningar av växtförädlarrätten

Växtförädlarrätten begränsar inte användningen av en sort

- 1) i åtgärder av privat natur och utan kommersiellt syfte,
- 2) i åtgärder som vidtas i experiment- och forskningssyfte,
- 3) i åtgärder som vidtas i syfte att förädla nya sorter, och inte
- 4) i åtgärder som vidtas i syfte att producera utsäde för den egna gården i enlighet med de förutsättningar som anges i 6 §.

6 §

Rätt till odling av en skyddad sort och skyldighet att betala ersättning för det

Odlaren har rätt att mot ersättning till förökningsändamål använda på en gård som är i hans eller hennes besittning bärgad skörd av växter, fransett hybrider, som omfattas av det rättsskydd som avses i denna lag. Denna rätt gäller odling av sorter av följande växtarter: havre, korn, råg, vete, rågvete, rybs, raps, oljelin, ärter, bondböna, potatis och bovete.

Den ersättning som betalas ska vara betydligt mindre än den royalty som tas ut vid marknadsföring av förökningsmaterial av sorten. Ett avtal om beloppet av den skäliga ersättning som ska betalas till innehavaren av växtförädlarrätten kan ingås mellan innehavaren av växtförädlarrätten och odlaren eller mellan organisationer som representerar dem. Har inget

avtal ingåtts eller tillämpas det inte, är odlaren skyldig att till innehavaren av växtförädlarrätten betala en ersättning som utgör 50 procent av den summa som tas ut vid marknadsföring av förökningsmaterial av sorten.

En odlare som besitter en åkerareal som är mindre än 10 hektar har rätt att utan ersättning använda förökningsmaterial av en skyddad sort på det sätt som avses i 1 mom. Ersättning för odling av en skyddad potatissort ska i ett sådant fall dock betalas, om sorten odlas på mer än två hektar eller vid odling av tidig potatis under täckmaterial på mer än en hektar.

Odlaren är skyldig att på begäran lämna myndigheterna och innehavaren av växtförädlarrätten de uppgifter som behövs för att betalningsskyldigheten ska kunna konstateras.

7 §

Rätt till uppgifter om odling av en skyddad sort

En innehavare av växtförädlarrätt har rätt att ur det informationssystemet som avses i lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem (284/2008) få tillgång till följande uppgifter som behövs för fullgörande av odlarens betalningsskyldighet enligt 6 §:

- 1) odlarens namn och kontaktuppgifter,
- 2) lägenhetssignum,
- 3) den åkerareal som odlaren besitter, om den i fråga om en skyddad potatissort är över två hektar, i fråga om odling av tidig potatis under täckmaterial över en hektar eller i fråga om andra sorter över 10 hektar,
- 4) odlingsarealen för sorter som skyddas enligt Europeiska gemenskapens växtförädlarrätt, om den överstiger en areal som kalkylmässigt behövs för att producera 92 ton spannmål,
- 5) odlingsarealen för potatissorter som skyddas enligt Europeiska gemenskapens växtförädlarrätt, om den överstiger en areal som kalkylmässigt behövs för att producera 185 ton potatis, samt
- 6) odlingsarealer per växtsort när dessa besätts med egenproducerat utsäde av skyddade sorter.

En innehavare av växtförädlarrätt får använda uppgifter som lämnats ut i enlighet med 1 mom. endast för att förverkliga sin rätt till ersättning enligt 6 §. Innehavaren av växtförädlarrätten har inte rätt att lämna uppgifterna vidare.

En förutsättning för utlämnande av uppgifter enligt 1 mom. är att innehavaren av växtförädlarrätten och odlaren eller organisationer som representerar dem i enlighet med 6 § har avtalat om den ersättning som ska betalas till innehavaren av växtförädlarrätten.

8 §

Förstöring av uppgifter som erhållits från landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem

Ett år efter utgången av det kalenderår beträffande vilket uppgifter har lämnats ut för fullgörande av den betalningsskyldighet som avses i 6 §, ska innehavaren av växtförädlarrätten förstöra de uppgifter som lämnats ut med stöd av 7 §.

9 §

Konsumtion av växtförädlarrätten

Växtförädlarrätten gäller inte åtgärder som hänför sig till sådant material av en skyddad sort eller av sorter som avses i 3 § 6 punkten, vilket genom försorg av innehavaren av växtförädlarrätten eller med dennes samtycke har marknadsförts i Finland, om inte dessa åtgärder vidtas

1) i syfte att föröka sorten, eller

2) i syfte att exportera material av sorten till ett sådant land som inte skyddar sorter av det växtsläkte eller den växtart dit sorten hör, utom då det exporterade materialet är avsett för slutlig förbrukning.

3 kap.

Villkor för beviljande av växtförädlarrätt

10 §

Villkor som gäller sökanden

En ansökan om växtförädlarrätt får lämnas in av en fysisk eller juridisk person eller av en sammanslutning som enligt gällande lagstiftning ska jämföras med juridisk person. En ansökan kan lämnas in gemensamt av två eller flera personer.

Om någon annan än den som förädlat sorten ansöker om växtförädlarrätt, ska han eller hon styrka sin rätt till sorten.

11 §

Villkor som gäller sorter

Växtförädlarrätt beviljas om sorten är ny, särskiljbar, enhetlig och beständig.

Växtförädlarrätt får inte beviljas om förökningsmaterial eller skörd av sorten med samtycke av innehavaren av växtförädlarrätten har sålts eller på något annat sätt överlåtits i syfte att utnyttja sorten i Finland under en längre tid än ett år innan ansökan lämnades in, eller utomlands under en längre tid än fyra år innan ansökan lämnades in, utom i fråga om träd för vilka gäller en längre tid än sex år innan ansökan lämnades in.

Växtförädlarrätt får inte beviljas om gemenskapens skydd har beviljats för sorten i enlighet med rådets förordning (EG) nr 2100/94.

4 kap. Godkännande av växtförädlarrätt

12 § Behörig myndighet

Livsmedelssäkerhetsverket (Evira) är behörig myndighet med ansvar för godkännande, registrering och offentliggörande av växtförädlarrätt samt upprätthållande av registret över växtförädlarrätt.

13 § Ansökan

Ansökan om beviljande av växtförädlarrätt ska göras skriftligen till Evira på finska, svenska, eller engelska. Ansökan ska innehålla

- 1) namn och kontaktuppgifter för den som ansöker om växtförädlarrätt och för ett eventuellt ombud, innehavarens och ombudets personbeteckning eller företags- och organisationsnummer och hemort samt förädlarens namn och kontaktuppgifter,
- 2) förslag till sortnamn och en utredning om användningen av sortnamnet samt förädlarens beteckning,
- 3) växtsläkte och växtart,
- 4) uppgifter om sortens ursprung, skydd i en annan stat och provresultaten,
- 5) uppgifter om huruvida prioritet kommer att sökas samt om var och när de tidigare ansökningarna har gjorts,
- 6) försäkran om att sorten inte har marknadsförts på det sätt som avses i 11 § 2 mom. innan ansökan lämnats in samt
- 7) redogörelse av vilken framgång om sorten har godkänts i enlighet med gentekniklagen (377/1995) eller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003.

Sökanden ska betala en ansökningsavgift.

Som ansökningsdatum antecknas den dag då ansökningshandlingarna har lämnats in till Evira. Sökanden uppmanas att avhjälpa bristerna inom utsatt tid. Ansökningsdatumet för en bristfällig ansökan är den dag då alla brister har avhjälppts.

Om det föreslagna sortnamnet kan förväxlas med ett varumärke som gäller växtsortsmaterial eller liknande varor och till vilket sökanden har ensamrätt, ska ett intyg av patent- och registerstyrelsen om att varumärket har avförts ur varumärkesregistret fogas till ansökan. Om ett sådant varumärke inte har registrerats ska en redogörelse av sökanden om att han eller hon har avstått eller är beredd att avstå från sin rätt att använda detta varumärke fogas till ansökan.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska ingå i ansökan enligt 1 mom. kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

14 § Provisoriskt skydd

Från och med ansökningsdatumet införs ett provisoriskt skydd som gäller tills växtförädlarrätt har beviljats. Under denna tid har innehavaren av växtförädlarrätten rätt till en skälig ersättning av en sådan person som under den tid det provisoriska skyddet gällt har vidtagit åtgärder som efter att rätten beviljats skulle förutsätta tillstånd av innehavaren av växtförädlarrätten i enlighet med 4 §.

15 § Prioritet

Prioriteten beträffande ansökningar om växtförädlarrätt fastställs utifrån ansökningsdatum. Om flera ansökningar har samma ansökningsdatum ska deras inbördes prioritet fastställas enligt tidpunkten för när de kommit in. Om prioriteten inte kan fastställas utifrån tidpunkten för när de kommit in ska ansökningarna ha samma prioritet.

Har innehavaren av växtförädlarrätten tidigare ansökt om växtförädlarrätt inom ett territorium som hör till en medlem av internationella unionen för skydd av växtförädlingsprodukter (UPOV) eller av Världshandelsorganisationen (WTO) ska ansökan, om den görs inom tolv månader från den dag då den tidigare ansökan lämnades in, anses ha blivit gjord samtidigt.

Förutsättningar för beviljande av prioritet enligt 2 mom. är att

- 1) prioritet uttryckligen krävs då ansökan görs, och
- 2) kopior av den tidigare ansökan som gäller sorten och handlingar i anslutning till den lämnas till Evira inom tre månader från det ansökan inlämnades. Kopiornas riktighet ska intygas av den myndighet som tog emot den första ansökan angående växtsorten i fråga.

Sökanden ska lämna Evira de uppgifter, handlingar och material som behövs vid behandlingen av ansökan inom två år räknat från den i 2 mom. angivna utgången av prioritetstiden. Om den första ansökan har avslagits, ska sökanden ges tillräckligt med tid att lämna Evira de uppgifter, handlingar och material som behövs för behandlingen av ansökan.

Inom den prioritetstid som avses i 2 mom. utgör inlämnandet av en annan ansökan eller offentliggörandet eller användningen av en växtsort som den första ansökan gäller, inte grund för att avslå en senare ansökan.

Närmare bestämmelser om hur en begäran om prioritet ska specificeras och vilka handlingar som ska lämnas till stöd för begäran kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

16 § Offentliggörande av ansökan

Evira ska genom att offentliggöra de uppgifter i 13 § som identifierar ansökan ge allmänheten tillfälle att framställa invändningar mot ansökan.

Invändningarna ska göras skriftligen till Evira inom en tidsfrist på tre månader efter att ansökan offentliggjorts.

Närmare bestämmelser om offentliggörande av ansökan och om de uppgifter som identifierar ansökan och som ska offentliggöras kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

17 §

Påstående om bättre rätt

Om någon påstår sig ha bättre rätt till en sort än sökanden, ska han eller hon rikta ett skriftligt yrkande om det till Evira. Om saken är oklar, kan Evira förlägga honom eller henne att väcka talan vid domstol inom en viss tid. Om talan inte väcks inom denna tid lämnas invändningen utan avseende, vilket ska nämnas i föreläggandet.

Är en tvist om bättre rätt till en sort anhängig vid en domstol, kan behandlingen av ansökan avbrytas till dess ärendet har avgjorts slutligt.

18 §

Överföring av ansökan

Om någon inför Evira visar att han eller hon har bättre rätt till en sort än sökanden, ska Evira överföra ansökan på denna person på hans eller hennes yrkande. Samtidigt ska den som får ansökan överförd på sig betala ny ansökningsavgift.

Förrän ett yrkande på överföring har avgjorts slutligt får ansökan inte avskrivas, bifallas, avslås eller återtas.

19 §

Undersökning av sort

Evira ordnar att sorten undersöks för att utreda om sorten är särskiljbar, enhetlig och beständig, om inte undersökningen av särskilda skäl ska anses onödig.

Sökanden ska tillhandahålla den av Evira förordnade myndigheten eller inrättningen behövligt material av sorten och övriga behövliga upplysningar.

20 §

Beslut om växtförädlarrätt

När den tid som reserverats för framställande av invändningar har gått ut utreder Evira huruvida sorten uppfyller de krav som ställs i 11 § samt fattar beslut om godkännande av

växtförädlarrätt. Beslut och återtaganden som gäller ansökan offentliggörs och beslut om godkända ansökningar ska antecknas i registret.

21 § Giltighetstid

Växtförädlarrätten gäller från den dag då Evira har fattat beslut om godkännande. Rätten kan genom betalning av årsavgift hållas i kraft i 30 år från ingången av året efter det då beslutet om godkännande fattades.

Giltighetstiden för växtförädlarrätten går ut om sökanden beviljas gemenskapens växtförädlarrätt för den skyddade sorten.

22 § Registeranteckningar

I det register som förs av Evira antecknas följande uppgifter om godkända växtförädlarrätter

- 1) växtförädlarrättens registreringsnummer,
- 2) namn och kontaktuppgifter för innehavaren av växtförädlarrätten och för ett eventuellt ombud, innehavarens och ombudets företags- och organisationsnummer och hemort samt anmälan om byte av ombud samt förädlarens namn och kontaktuppgifter,
- 3) vilket växtsläkte och vilken växtart sorten tillhör samt identifikationsuppgifter för sortbeskrivningen,
- 4) godkänt sortnamn, datum för när sortnamnet föreslagits och förädlarens beteckning,
- 5) ansökningsdatum, ansökningsnummer och datum för offentliggörandet samt datum för godkännande av växtförädlarrätt,
- 6) beviljad prioritet och den stat där tidigare ansökan som gäller växtsorten har gjorts, samt datum då ansökan har gjorts,
- 7) betalning av årsavgift,
- 8) beviljad tvångslicens eller ömsesidig tvångslicens och licens,
- 9) ansökningar om ändring, utmätningar, kvarstad och domstolsbeslut i ärendet, samt
- 10) begränsningar och belastning i anslutning till växtförädlarrätt.

Om frågan om införande av anteckning i registret inte omedelbart kan avgöras, ska i registret antecknas att anteckning har begärts.

På inhämtande av personuppgifter och införande av dem i registret samt på användning och utlämnande av uppgifterna i registret tillämpas i övrigt personuppgiftslagen (523/1999) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Närmare bestämmelser om innehållet i de anteckningar som införs i registret kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

23 § Avförande ur register

Om det bevisas att en i registret antecknad licens, panträtt eller tvångslicens har upphört att gälla, ska anteckningen avföras.

Personuppgifterna enligt 22 § 1 mom. 2 punkten för en fysisk person avförs ur registret senast efter tio år från det att växtförädlarrätten har upphört att gälla.

5 kap. Sortnamn

24 §

Val av sortnamn och användningen av det

Sorten ska med hjälp av sortnamnet kunna skiljas från andra sorter av samma eller en närbesläktad art.

När förökningsmaterial av en skyddad sort marknadsförs ska dess godkända sortnamn användas. Ett godkänt sortnamn ska användas också efter det att giltighetstiden för växtförädlarrätten har gått ut eller rätten annars har upphört att gälla.

Närmare bestämmelser om sortnamnet och användningen av det kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

25 §

Upphävande och ändring av sortnamn

Evira ska upphäva ett godkänt sortnamn om

- 1) sortnamnet har godkänts i strid med denna lag och hindret för godkännande kvarstår,
- 2) innehavaren så yrkar och anger ett välgrundat skäl till detta, eller om
- 3) någon visar upp ett domstolsbeslut som förbjuder att namnet används om sorten.

Evira ska underrätta innehavaren om kravet på att upphäva sortnamnet och uppmana innehavaren att lämna in ett nytt förslag på sortnamn inom 30 dagar efter det att innehavaren har fått del av yrkandet.

Förslaget till nytt namn ska prövas av Evira. När Evira har godkänt det nya namnet ska det offentliggöras och registreras.

Närmare bestämmelser om upphävande och ändring av sortnamn kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

6 kap. Upphörande, ogiltigförklarande och förverkande av växtförädlarrätt

26 §

Växtförädlarrättens upphörande

Växtförädlarrätten upphör om innehavaren av växtförädlarrätten skriftligen meddelar Evira att han eller hon avstår från sin växtförädlarrätt, eller om årsavgiften inte har betalats inom föreskriven tid. Evira ska genom beslut konstatera att växtförädlarrätten har upphört.

27 §
Ogiltigförklarande

Domstolen ska förklara en växtförädlarrätt ogiltig, om följande gäller vid tidpunkten för beviljandet av rätten:

- 1) de villkor som gäller sortens särskiljbarhet eller nyhet har inte uppfyllts,
- 2) de villkor som gäller enhetlighet eller beständighet har inte uppfyllts och beslutet om att godkänna växtförädlarrätten till väsentliga delar har baserat sig på uppgifter som sökanden har lämnat.

Växtförädlarrätten ska ogiltigförklaras om rätten har beviljats en sökande som inte är berättigad till den.

I ärenden som gäller ogiltigförklarande av växtförädlarrätt ska domstolen begära utlåtande av Evira.

28 §
Förverkande

Evira ska förklara växtförädlarrätten förverkad, om

- 1) innehavaren av växtförädlarrätten inte förmår framställa sådant förökningsmaterial av sorten vars kännetecken motsvarar kännetecknen för den skyddade sorten,
- 2) innehavaren av växtförädlarrätten inte inom utsatt tid på uppmaning av Evira tillhandahåller förökningsmaterial av sorten, handlingar och andra upplysningar som behövs för att utreda om sorten bibehålls på behörigt sätt eller
- 3) sortnamnet har upphävts efter att växtförädlarrätten godkändes och innehavaren av växtförädlarrätten inte föreslår något nytt godtagbart sortnamn.

29 §
Avförande av växtförädlarrätt ur register

Växtförädlarrätten ska avföras ur registret

- 1) om växtförädlarrätten har upphört i enlighet med 26 §,
- 2) om växtförädlarrätten har förklarats ogiltig i enlighet med 27 § eller förverkad genom ett beslut av Evira i enlighet med 28 §, eller
- 3) giltighetstiden har gått ut i enlighet med 21 §.

7 kap.
Licens, tvångslicens och ömsesidig tvångslicens

30 §
Licens

Om innehavaren av en växtförädlarrätt har gett någon annan tillstånd att yrkesmässigt utnyttja en skyddad sort (licens), får denne överlåta sin rätt vidare endast om detta har avtalats.

Om licensen tillhör ett företag, får licensen överlåtas i samband med att företaget överläts, om inte något annat har avtalats.

Om innehavaren av en växtförädlarrätt meddelar att han eller hon avstår från sin växtförädlarrätt och en licens för sorten har antecknats i registret, ska Evira underrätta innehavaren av licensen om saken för att denne ska kunna reservera en skälig tid för att bevaka sina rättigheter innan Evira genom ett beslut konstaterar att växtförädlarrätten har upphört.

31 § Tvångslicens

Om förökningsmaterial av en registrerad sort inte produceras på villkor som är skäliga för marknaden och i tillräcklig mängd med beaktande av livsmedelsförsörjningens allmänna behov, kan den som vill utnyttja sorten yrkesmässigt i Finland få tvångslicens för detta, om det inte finns godtagbara skäl till det sätt på vilket innehavaren av växtförädlarrätten förfarit. En tvångslicens omfattar också rätt att av innehavaren av växtförädlarrätten få en behövlig mängd förökningsmaterial av sorten.

Tvångslicens kan beviljas endast den som anses ha förutsättningar att på godtagbart sätt och på de villkor som fastställs i tvångslicensen utnyttja den sort som växtförädlarrätten gäller. En tvångslicens hindrar inte innehavaren av växtförädlarrätten att själv utnyttja sin rätt eller att bevilja licens för sorten.

Tvångslicens beviljas av en domstol, som bestämmer i vilken omfattning en skyddad sort får utnyttjas samt fastställer vederlaget och de övriga villkoren i tvångslicensen. Domstolen kan på yrkande av innehavaren av växtförädlarrätten upphäva tvångslicensen eller fastställa nya villkor för den, om väsentligt förändrade förhållanden förutsätter det.

32 § Ömsesidig tvångslicens

Om innehavaren av ett patent på en bioteknisk uppfinning inte kan utnyttja patentet utan att göra intrång i en tidigare meddelad växtförädlarrätt som gäller en sort, får patenthavaren ansöka om tvångslicens av en domstol att utan ensamrätt utnyttja den växtsort som skyddas av växtförädlarrätten, mot lämplig avgift. Om patenthavaren beviljas en sådan tvångslicens, har innehavaren av växtförädlarrätten på skäliga villkor rätt till en ömsesidig licens att använda den skyddade uppfinningen.

De som ansöker om sådan licens som avses i 1 mom. ska visa att de utan framgång har vänt sig till innehavaren av växtförädlarrätten för att erhålla ett licensavtal och att uppfinningen utgör ett viktigt tekniskt framsteg av betydande ekonomiskt intresse i förhållande till den skyddade sorten.

I patentlagen (550/1967) bestäms om växtförädlarens rätt att få tvångslicens att använda en uppfinning som skyddats med patent.

8 kap. Privaträttsligt skydd

33 § Förhindrande av intrång

Om någon gör intrång i den ensamrätt som en växtförädlarrätt medför, kan domstolen förbjuda honom eller henne att fortsätta eller upprepa handlingen.

34 § Föreläggande om avbrytande för en mellanhand

När domstolen behandlar en talan enligt 33 § kan den på yrkande av innehavaren av en växtförädlarrätt vid vite förordna att administratören av en sändare, server eller någon annan anordning eller någon annan tjänstelevererande mellanhand avbryter den användning som påstås göra intrång i växtförädlarrätten (föreläggande om avbrytning), om det inte kan anses oskäligt med hänsyn till rättigheterna för den person som påstås göra intrång i växtförädlarrätten eller med hänsyn till mellanhänders eller växtförädlarrättsinnehavarens rättigheter.

Innan talan enligt 33 § väcks kan den domstol som avses i paragrafen på yrkande av innehavaren av en växtförädlarrätt meddela ett föreläggande om avbrytande, om förutsättningar enligt 1 mom. finns för det och om det är uppenbart att rättsinnehavarens rättigheter annars allvarligt äventyras. Domstolen ska bereda den mot vilken föreläggande begärs och den som påstås göra intrång i en växtförädlarrätt tillfälle att bli hörda. Delgivning till den mot vilken ett föreläggande har sökts kan ske per post, telefax eller elektronisk post. I övrigt tillämpas 8 kap. i rättegångsbalken på behandlingen av ärendet.

Domstolen kan på begäran meddela det föreläggande om avbrytande som avses i 2 mom. interimistiskt utan att höra den som påstås ha gjort intrång, om ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver det. Föreläggandet är i kraft tills något annat bestäms. Den som påstås ha gjort ett intrång ska utan dröjsmål efter att föreläggandet har meddelats beredas tillfälle att bli hörd. När denne har hörts ska domstolen utan dröjsmål besluta om föreläggandet ska vara i kraft eller återkallas.

Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av denna paragraf får inte äventyra tredje mans rätt att sända och ta emot meddelanden. Ett föreläggande om avbrytande träder i kraft när sökanden ställer en sådan säkerhet hos utmätningsmannen som avses i 7 kap. 16 § i utsökningsbalken (705/2007), om inget annat följer av 7 kap. 7 § i rättegångsbalken. Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av 2 eller 3 mom. i denna paragraf förfaller om inte talan enligt 33 § väcks inom en månad från det att föreläggandet meddelades. Den som begär ett föreläggande om avbrytande ska ersätta den som meddelats föreläggandet liksom också den som påstås ha gjort intrång för den skada som orsakas av att föreläggandet

verkställs samt för kostnaderna i ärendet, om talan enligt 33 § förkastas eller avvisas utan prövning eller om behandlingen av ärendet avskrivs som en följd av att käranden återtagit talan eller uteblivit från rätten. Samma gäller om föreläggandet om avbrytande återkallas med stöd av 3 mom. eller förfaller med stöd av 4 mom. När en talan om ersättning av skada och kostnader väcks ska 7 kap. 12 § i rättegångsbalken iakttas.

35 §

Fastställelsestalan

Innehavaren av en växtförädlarrätt eller den som med stöd av licens eller tvångslicens har rätt att utnyttja en sort som skyddas av växtförädlarrätt kan väcka fastställelsestalan för att klarlägga om han eller hon enligt den beviljade växtförädlarrätten åtnjuter skydd mot annan eller inte, såvida frågan är oklar och detta vållar honom eller henne olägenhet.

Den som utnyttjar eller ämnar utnyttja en växtsort som skyddas av växtförädlarrätt kan på samma villkor väcka fastställelsestalan mot innehavaren av växtförädlarrätten för att klarlägga om det med anledning av den beviljade växtförädlarrätten finns hinder för nämnda verksamhet eller inte.

36 §

Gottgörelse och skadestånd

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet gör intrång i växtförädlarrätten eller bryter mot bestämmelserna i 24 § om användning av sortnamn är skyldig att betala skälig gottgörelse för utnyttjande av sortnamnet och ersättning för övrig skada som kränkningen medför. Om oaktsamheten är ringa kan skadeståndet jämkas.

Om intrånget i växtförädlarrätten eller överträdelsen av 24 § om användning av sortnamn inte skett uppsåtligen och inte beror på oaktsamhet, är den som gjort intrång skyldig att betala skälig gottgörelse för utnyttjandet av sortnamnet.

På grund av intrång i växtförädlarrätten eller överträdelse av 24 § om användning av sortnamn kan gottgörelse och skadestånd yrkas endast för de fem senaste åren innan talan väcktes.

Om växtförädlarrätten har förklarats ogiltig genom en dom som vunnit laga kraft föreligger ingen gottgörelse- eller skadeståndsskyldighet.

I fråga om ersättning enligt denna paragraf gäller dessutom i tillämpliga delar skadeståndslagen (412/1974).

37 §

Odlarens ersättningsskyldighet

En odlare som försummar den skyldighet om vilken bestäms i 6 § är skyldig att betala ersättning. Ersättningens storlek bestäms i enlighet med bestämmelserna om Europeiska gemenskapens växtförädlarrätt.

38 §

Återlämnande av en växtsorts växtmaterial

På talan av en part vars rätt har kränkts kan domstolen i den mån det är skäligt bestämma att växtmaterial som intrånget gäller ska överlämnas till den kränkta parten mot lösen. Detta gäller inte den som i god tro har fått växtmaterial av sorten eller särskild rätt till detta och som inte själv har gjort intrång i växtförädlarrätten.

Det växtmaterial av sorten som avses i 1 mom. får tas i beslag, om den vars rätt kränkts har krävt att växtmaterialet av sorten ska överlämnas enligt utsökningsbalken (705/2007).

39 §

Intrång i det provisoriska skyddet

Utnyttjar någon annan än sökanden yrkesmässigt en sort och förökningsmaterial av sorten efter det att en ansökan som avses i 13 § har anhängiggjorts, ska bestämmelserna om intrång i växtförädlarrätt tillämpas, om växtförädlarrätten senare beviljas.

För sådan verksamhet som kränker växtförädlarrätten och som ägt rum efter att en ansökan som avses i 13 § har anhängiggjorts men innan växtförädlarrätten beviljats, kan inte straff som avses i 9 kap. i denna lag eller 49 kap. 2 § i strafflagen dömas ut.

För en skada som uppstått före offentliggörandet av ansökan enligt 16 § kan ersättning dömas ut endast enligt 36 § 2 mom.

Om skadeståndstalan väcks inom ett år efter att växtförädlarrätten har godkänts, tillämpas inte 36 § 3 mom.

40 §

Offentliggörande av en dom

Domstolen kan i ett tvistemål som gäller intrång i växtförädlarrätten på yrkande av käranden ålägga svaranden att ersätta käranden för de kostnader denne har av att vidta lämpliga åtgärder för att sprida information om en lagakraftvunnen dom i vilken svaranden har konstaterats ha gjort intrång i en växtförädlarrätt. Ett åläggande får inte ges om spridningen av informationen har begränsats i någon annan lag. Vid prövningen av om ett åläggande ska ges och om dess innehåll ska domstolen beakta den allmänna betydelsen av offentliggörandet, intrångets art och omfattning, de kostnader som offentliggörandet medför och andra motsvarande omständigheter.

Domstolen fastställer ett maximibelopp för de skäliga kostnader för offentliggörande som svaranden ska ersätta. Käranden har inte rätt till ersättning om uppgifter om domen inte har offentliggjorts inom en av domstolen utsatt tid räknat från den tidpunkt då den lagakraftvunna domen gavs.

9 kap. Straffbestämmelser

41 §

Förseelse mot bestämmelserna om växtförädlarrätten

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet kränker den ensamrätt om vilken föreskrivs i 2 kap. ska, om inte gärningen ska bestraffas som ett brott mot industriell rättighet enligt 49 kap. 2 § i strafflagen, för förseelse mot bestämmelser om växtförädlarrätt dömas till böter.

42 §

Annan förseelse mot bestämmelserna om växtförädlarrätten

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte är ringa

- 1) i strid med syftet enligt 7 § 2 mom. överlåter eller använder sådana uppgifter som lämnats ut med stöd av 7 § ska för missbruk av uppgifter om odling av en skyddad sort,
- 2) försummar sin skyldighet att lämna uppgifter enligt 6 § 4 mom. ska för försummelse att iaktta skyldigheten att lämna uppgifter om odling av sorten,
- 3) bryter mot bestämmelserna i 24 § om användning av sortnamn ska för missbruk av växtsortsnamn dömas till böter.

43 §

Åtalsrätt

Allmän åklagare får inte väcka åtal för en förseelse som avses i 41 eller 42 § om inte målsäganden har anmält den till åtal.

10 kap. Särskilda bestämmelser

44 §

Ändringssökande

Ändring i ett beslut av Evira som har meddelats med stöd av denna lag får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

45 §

Forum

Laga domstol för behandling av ärenden med stöd av denna lag är Helsingfors tingsrätt.

46 §

Begäran om utlåtande

I frågor som gäller växtförädlarrätt kan domstolen begära utlåtande av Evira.

47 §
Avgifter

För en myndighets prestationer enligt denna lag tas avgifter ut till staten enligt de grunder som anges i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

48
Ombud i Finland

Har de som ansöker om eller innehar växtförädlarrätt inte hemvist i Finland, ska de ha ett ombud som är bosatt i Finland och som har rätt att företräda dem i allt som gäller växtförädlarrätten.

49 §
Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 2008.

Genom denna lag upphävs lagen av den 21 augusti 1992 om växtförädlarrätt jämte ändringar och lagen av den 5 mars 1999 om det privat- och offentlighetsrättsliga skydd som en av Europeiska gemenskapen beviljad växtförädlarrätt har i Finland (239/1999).

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Författningar och bestämmelser som har utfärdats med stöd av den upphävda lagen om växtförädlarrätt förblir i kraft tills något annat bestäms med stöd av denna lag.

Denna lag tillämpas på de ansökningar om växtförädlarrätt som är anhängiga när denna lag träder i kraft och på växtförädlarrätt som beviljats på basis av ansökningarna samt på växtförädlarrätt som beviljats innan ikraftträdandet av denna lag.

Giltighetstiden för växtförädlarrätt som gäller när denna lag träder i kraft förlängs i enlighet med denna lag från och med beslutet om godkännande.

Helsingfors den xx xxxx 2008